

Reglabs analytikernätverk 24 april - Notat

På Reglabs analytikernätverk träff den 24 april tittade vi närmare på hur vi i det regionala tillväxtarbetet har arbetat och arbetar med näringslivets förnyelse och innovation från ett analytiskt och policymässigt perspektiv. Med utgångspunkt i en kritisk ansats tog vi del av inspel från inspiratörer och förde dialog kring hur det går att utveckla analys och insatser kring innovation.

Vad är på gång i Sverige och Sveriges regioner?

Tematik (analyser)

- Arbete pågår i Norra Mellansverige ang. pilot för industriell omvandling, sker gemensamt med OECD/EU Kommissionen och innehåller analyser ang. industriområdet (Region Dalarna)
- Rapport om life science (Region Skåne)
- Strukturbildsarbete – tätorter (Regionförbundet Sörmland)
- Analyser av SMF (Region Norrbotten)
- Uppföljning av biltestindustrin (Region Norrbotten)
- Reglabs Innovationsindex nyss uppdaterat, <http://www.reglab.se/projekt/innovationsindex/> och <http://www.reglab.se/wp-content/uploads/2018/02/Innovationsindex-2017.pdf>

Strategiarbete

- RUS-arbete just avslutat (Region Örebro, nulägesbeskrivning inkl. indikatorer presenteras på webbplats)
- RUS-arbete pågår (Region Västernorrland – analysarbete, Region Jönköping, Region Jämtland-Härjedalen, Region Norrbotten)
- Arbete med smart specialisering (Region Västernorrland, Region Norrbotten)

Databaser och verktyg

- Integrationsdatabasen STATIV¹ (Region Dalarna) – öppen för erfarenhetsarbete
- Supercross-databas (Region Västernorrland ny användare)
- Arbete med visualisering – PowerBI för interaktiva analyser (Västra Götalandsregionen)
- Automatisering av rapporter (Region Skåne, se nedan)

Övrigt

- Regionbildning (Regionförbundet Kalmar län), resurser och bemanning (Region Jönköping), omorganisation (Region Uppsala), fysisk placering (Region Jämtland-Härjedalen)
- GIS-konferens i 25-26 april i Falun (Peter Möller, Region Dalarna)
- Tillväxtverket har en utlysning ang. kluster, <https://tillvaxtverket.se/vara-tjanster/utlysningar/utlysningar/2018-03-26-kluster-med-koppling-till-smart-specialisering---s3-piloten.html>

Automatisering av rapporter genom R – ny arbetsgrupp p g

- Peter Möller (Region Dalarna) och Christian Lindell (Region Skåne) önskar starta användarnätverk för utveckling av användning av "R" för automatisering av rapporter genom bl a kodning och att hitta flöde för att ladda hem data, data cleaning, diagram, uppdatera texter osv. Det handlar både om att utveckla en formell logik för automatisering och använda "R". Arbetet med den formella

¹ <http://www.scb.se/vara-tjanster/bestalla-mikrodata/vilka-mikrodata-finns/longitudinella-register/stativ--en-longitudinell-databas-for-integrationsstudier/>

logiken skulle kunna vara intressant för regioner som har andra verktyg än "R". **Inbjudan till första träff kommer från Peter / Christian**

- Skåne har arbetat en del med rapportgenerering med R, några exempel är:
 - Basfakta om kommuner i Skåne, <https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/kommunrapporter-for-naringsliv-och-arbetsmarknad/>
 - Arbetsmarknad, <https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/efterfragan-pa-arbetskraft-inom-datait/>,
<https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/konjunktur-och-arbetsmarknad-i-skane/>,
<https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/sysselsattning-och-foretagande-stad-och-land/>.

25 år av kluster och innovationssystem - hur går vi vidare?

Vad tycker du är intressant med dagens program?

- Få ökad kunskap inom innovationsområdet, t ex hur har arbetet med innovation sett ut de senaste 20-30 åren
- I regionala strategier är det stort fokus på förnyelse i övergripande mål, men hur kan vi bättre på att följa innovation och förstå innovation från olika perspektiv samt följa upp regional innovationsverksamhet
- Få inspel vad som är det offentliga roll i relation till innovation och företagande
- Många aktörer har stort intresse för innovation och digitalisering och hur fungerar egentligen innovationsprocesser.
- Hur får vi till en bättre koppling mellan hypoteser/kunskap om innovation till policy
- Ngt om Innovationsupphandling

Inledning, Anders Bergquist, Region Uppsala

- *En bra analysansats behöver inte vara en bra policyansats!*

Anders bjöd på en historisk exposé kring perspektiv kring kluster, innovation och innovationssystem och smart specialisering med utgångspunkt från den akademiska diskursen (Erik Dahmén, Michael Porter, Paul Krugman) och policyansatser framåt (klusterinitiativ, förändrad regional tillväxtpolitik, smart specialisering) från 1990-talet och. Oftast saknas en blick mot de kausala sambanden i policyutformningen, till exempel vad är det som skapar produktivitet. I diskussioner hoppas ofta tankeled över genom påståenden som att "konkurrens skapar välstånd", snarare handlar det om att konkurrens kan bidra till ökad produktivitet. I utvecklingen finns också en ironi eftersom välstånd kan skapas på en annan plats än där den ökade produktiviteten sker. Anders avslutade med att konstatera att en bra analysansats inte behöver vara en bra policyansats. En viktig del som det offentliga åtagandet kan påverka är individens utveckling.

Innovation och ekonomisk omvandling: Vetenskapliga och policymässiga utgångspunkter för att förstå innovation, Kalle Westberg, Näringsdepartementet

-*Vi behöver flera färgpaletter för att förstå utvecklingen!*

Det är viktigt att tydliggöra hur innovation kopplas till ekonomisk tillväxt då det påverkar vad vi ska leta efter för förändringar och vad vi ska mäta. En utgångspunkt är antagandet att ekonomin förflyttas, eller omvandlas. Tre tillväxtteorier med olika teoretiska antaganden, förklaringsmodeller,

metoder etc. kan användas. Dessa är pristeori, makroteori och evolutionär teori. Beroende på teori ges olika bilder av kausalitet och metodanvändning och vilken frågeställning vi kan få svar på. Det handlar således inte om att välja en modell, men vara medveten om modellernas inriktning, användningsområde och vad den visar om verkligheten².

Det är också en utmaning att mäta någonting som är nytt i och med att data och begrepp ofta saknas för det nya. Däremot kan vi ofta fånga saker i efterhand. Men vi behöver bli bättre på att fånga förändrade strukturer och beteenden. Torsten Hägerstrands banbrytande arbete med att belysa innovationsspridning är kanske underutnyttjat i dagens analysarbete. Att finna bättre mätmetoder pågår även inom OECD-samarbetet och märks i revideringen av OSLO-manualen, till exempel förändras fokus från företagsinnovation till att även inkludera global omställning.

Just nu så arbetar Tillväxtanalys med ett regeringsuppdrag att i samarbete med Regeringskansliet och berörda myndigheter (i första hand Tillväxtverket, Vinnova och Energimyndigheten) utveckla utvärderingen och uppföljningen av näringspolitiken.³

Innovation leadership: Hur fungerar egentligen innovationsprocesser i företag och organisationer, Johan Fredriksson, Amplify och Niklas Gustafsson, KTH Executive School

- *Innovation startar med insikt inte en idé!*

Genom en interaktiv presentation fick reflektera mycket kring hur innovativa våra egna organisationer är. Måste inte detta vara en förutsättning för att främja andra aktörers innovation? Men ett innovationsarbete startar inte från en idé utan ifrån en insikt och kunskap där det handlar om att sortera och utveckla information i en process. Genom att vara "detektiver" omformar vi sedan kunskap till ett värde i form av exempelvis en vara, tjänst, process. Exempelvis kan det handla om insikt om vart en bransch är på väg och hur går det att bemöta denna utveckling. Det gäller också att vara tydlig med vad det är som ska förändras. Olika typer av verktyg behövs för olika moment, men det går mode även i metodanvändning. För några år sedan handlade allt om *öppen innovation*, nu handlar det om *kundresor* och snart kommer *AI-datadriven* dominera. Men det gäller att finna rätt metod för rätt ändamål och allting ska inte förnyas i en organisation. Men just en gemensam begreppsapparat är viktigt för att skapa en gemensam förståelse för förändringar.

Regionalt inspel företag och innovationsprocesser, Ola Olsson, Region Jönköping

Ola Olsson gav en bild hur Region Jönköping arbetar med innovation. I arbetet handlar det mycket om att säkerställa att företagen har kompetens, kapacitet och kapital. Ett regionalt närvarande lärosäte är också viktigt. Samarbete – mellan företag, akademi och offentlig aktörer- är en viktig beståndsdel,

² För mer info se Regeringens skrivelse 2016/17:79, Riksrevisionens rapport om statliga stöd till innovation och företagande,

http://www.regeringen.se/48fc39/contentassets/bfa9799f56264dc9893e1b00a03bd9f4/riksrevisionens-rapport-om-statliga-stod-till-innovation-och-foretagande-skr-2016_17-79.pdf

³ <http://www.tillvaxtanalys.se/aktuellt/nyheter/nyheter/2018-01-09-tillvaxtanalys-anordnar-seminarieserie-om-utvarderingsmetoder.html>

men regionens stora företagen har ofta sina egna nätverk, ofta utanför regionen. Regionen arbetar med att ha science park noder närvarande i samtliga kommuner i länet. Ola visade också några bilder från Reglabs nyss uppdaterade Innovationsindex och Jönköpings utfall. Kanske bör vi fokusera mer på kompetensens rörlighet i innovationsarbetet (byte av arbetsgivare som ett sätt att belysa förutsättningar för innovation). Men det är tydligt att både privat och offentliga organisationer behöver förändra sin verksamhet för att hantera framtida utmaningar.

Regionalt inspel företag och innovationsprocesser: Innovationer inom Skånes tillverkningsindustri, Anders Axelsson, Region Skåne

Anders Axelsson berättade om en snart avslutad studie baserad på SWINNO-databasen⁴. Databasen är i sig ett innovativt sätt att fånga innovationer, även om den som alla ansatser, har vissa begränsningar. Till exempel så innehåller den inte tjänsteinnovationer. Utgångspunkten för arbetet är att teknikutvecklingen är en drivkraft för produktivitet och tillväxt, men ambitionen har varit att kunna belysa mer än självklara innovationer. Arbetet har varit utmanande i och med att det är svårt att till exempel skilja mellan radikal eller inkrementella innovationer. För vem ska egentligen någonting vara nytt? Att någonting också är radikalt kan oftast konstateras efter en tid och det är svårt att mäta någonting som antingen är unikt eller nytt och därmed få jämförelser och tidsserier. SWINNO-databasen är ett sätt att försöka erbjuda detta genom att fokusera på objekt.

Dialog: Hur kan det regionala analysarbetet utvecklas utifrån temat näringslivets förnyelse och innovation?

Dagens tematik

- Viktigt och aktuellt tema - utveckling inom området pågår
- Det handlar även om internt innovationsarbete (utbilda innovationsledare enligt ISO-standard)
- Produktivitet och omvandling – bra att det tydliggjordes.
- Pluralistiska ansatser och en omvandlingsmodell behövs - men sedan ser policyverktygslådan ofta enhetlig ut – hur rymmer detta egentligen
- Sortering och begrepp är viktigt - viktigt att förhålla frågeställningar till begrepp.
- Hur finna mått för att fånga nya saker – hur ska vi förhålla oss till process vs. resultatmått
- Skulle nog gå att utveckla Innovationsindexet med utgångspunkt i dagens diskussioner

Nätverket

- Automatiseringsmöjligheter för att förenkla analyser.
- Viktigt att även föra diskussion utanför analytikernätverket

Nästa möte

Kontakta gärna någon i gruppen för inspel angående innehåll på nästa träff!

Planeringsgruppen består av Ola Olsson (Region Jönköping), Anders Bergquist (Region Uppsala), Ilkka Kempainen (Region Jämtland-Härjedalen), Anne Kolmodin (Tillväxtanalys), Wolfgang Pichler (Tillväxtverket) och Sigrid Hedin (Tillväxtverket).

⁴ <https://www.ekh.lu.se/en/research/economic-history-data/swinno>